

Số: /TCMT-QTMB

V/v tăng cường thực hiện kiểm soát, truyền nhận
số liệu quan trắc môi trường tự động, liên tục

Hà Nội, ngày tháng năm 2022

Kính gửi: Sở Tài nguyên và Môi trường các tỉnh, thành phố

Triển khai thực hiện các Công văn số 1729/BTNMT-TCMT ngày 16/4/2019 và 3178/BTNMT-TCMT ngày 15/6/2020 của Bộ Tài nguyên và Môi trường về việc thực hiện kiểm soát, truyền nhận số liệu quan trắc môi trường tự động, liên tục, trong thời gian qua, Tổng cục Môi trường đã triển khai cài đặt và chuyển giao phần mềm quản lý số liệu quan trắc (EnviSoft) cho 63 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và tổ chức thực hiện tiếp nhận, quản lý dữ liệu quan trắc môi trường tự động. Đến nay, các địa phương đã thực hiện tiếp nhận dữ liệu quan trắc tự động từ doanh nghiệp về Sở Tài nguyên và Môi trường và truyền về Bộ Tài nguyên và Môi trường.

Để tăng cường thực hiện kiểm soát, truyền nhận số liệu quan trắc môi trường tự động, liên tục, thực hiện tốt công tác quản lý thống nhất số liệu trên phạm vi toàn quốc, Tổng cục Môi trường đề nghị Quý Sở Tài nguyên và Môi trường tập trung triển khai thực hiện các nội dung sau:

- Sử dụng phần mềm EnviSoft để tiếp nhận, quản lý và truyền dữ liệu về Bộ Tài nguyên và Môi trường theo đúng quy định tại điểm b, khoản 2, Điều 40 của Thông tư số 10/2021/TT-BTNMT. Có kế hoạch thực hiện đầu tư, nâng cấp hệ thống nhận, truyền và quản lý dữ liệu đáp ứng yêu cầu theo quy định. Tổng cục Môi trường vẫn tiếp tục hỗ trợ các Sở Tài nguyên và Môi trường sử dụng hạ tầng công nghệ thông tin của Bộ Tài nguyên và Môi trường trong thời gian triển khai thực hiện đầu tư, nâng cấp.

- Rà soát các trạm quan trắc tự động chưa kết nối, mất kết nối hoặc dừng truyền, thực hiện triển khai kết nối và truyền đầy đủ số liệu về Bộ Tài nguyên và Môi trường. Kiểm soát chất lượng và chịu trách nhiệm về chất lượng của số liệu quan trắc tự động được truyền về Bộ Tài nguyên và Môi trường theo quy định.

- Tiếp tục thực hiện đầu tư, vận hành các trạm quan trắc chất lượng môi trường theo quy hoạch mạng lưới quan trắc môi trường địa phương phục vụ thông tin đến cộng đồng. Thực hiện công bố chất lượng môi trường trên địa bàn địa phương theo quy định của Luật Bảo vệ môi trường.

- Tiếp tục đôn đốc các doanh nghiệp xây dựng kế hoạch, thực hiện nâng cấp, thay thế thiết bị đáp ứng quy định của Thông tư số 10/2021/TT-BTNMT. Tăng cường giám sát hiện trạng hoạt động, kiểm soát chặt chẽ công tác truyền nhận và chất lượng số liệu của các trạm quan trắc phát thải tự động đảm bảo tính toàn vẹn và bảo mật của dữ liệu truyền về Sở Tài nguyên và Môi trường và truyền về Bộ Tài nguyên và Môi trường. Báo cáo kịp thời các trường hợp bị gián đoạn truyền dữ liệu trên 12h và có biện pháp xử lý đối với các trạm có giá trị thông số ngoài ngưỡng quy chuẩn kỹ thuật theo quy định tại Nghị định số 08/2022/NĐ-CP và Thông tư số 02/2022/TT-BTNMT.

Đề nghị Quý Sở tổng hợp báo cáo kết quả thực hiện công tác kiểm soát, truyền nhận số liệu quan trắc môi trường tự động, liên tục thời gian qua (*theo mẫu tại Phụ lục kèm theo*) gửi về Tổng cục Môi trường thông qua Trung tâm Quan trắc môi trường miền Bắc **trước ngày 15/10/2022**. Trong quá trình thực hiện, đề nghị Quý Sở tiếp tục phối hợp với Trung tâm Quan trắc môi trường miền Bắc và các đơn vị liên quan để đảm bảo triển khai hiệu quả công tác tiếp nhận, đánh giá, kiểm soát số liệu và vận hành trạm quan trắc tự động trên địa bàn tỉnh.

Trân trọng cảm ơn sự phối hợp của Quý Sở./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- TCT. Nguyễn Văn Tài (để báo cáo);
- Các Cục BVMT vùng;
- Các Vụ: QLCL, QLCT;
- Các TTQTMT vùng
- Lưu: VT, QTMB, PTĐ (60).

**KT. TỔNG CỤC TRƯỞNG
PHÓ TỔNG CỤC TRƯỞNG**

Hoàng Văn Thúc

Phụ lục: Mẫu Báo cáo công tác truyền nhận, quản lý, vận hành và kiểm soát chất lượng các trạm quan trắc tự động trên địa bàn tỉnh/thành phố

(Kèm theo Công văn số /TCMT-QTMB ngày tháng năm 2022 của Tổng cục Môi trường)

1. Báo cáo công tác quản lý, vận hành trạm quan trắc tự động

1.1. Công tác quản lý các trạm quan trắc tự động môi trường xung quanh và công bố chỉ số chất lượng không khí AQI của Sở TN&MT

Báo cáo các nội dung như sau:

- Công tác quản lý các trạm quan trắc tự động môi trường xung quanh trên địa bàn Thành phố.

+ Hiện trạng đầu tư lắp đặt và số lượng trạm quan trắc tự động môi trường xung quanh (không khí xung quanh, nước mặt...) (Mẫu tại Bảng 1 kèm theo).

+ Hoạt động quản lý, duy trì vận hành và kiểm soát chất lượng các trạm quan trắc tự động (không khí xung quanh và nước mặt) trên địa bàn: Ban hành quy trình vận hành chuẩn (SOP) cho các trạm quan trắc tự động môi trường xung quanh, ban hành quy chuẩn kỹ thuật môi trường?; Tình hình bố trí kinh phí và nhân lực phục vụ công tác duy trì, vận hành hằng năm.

- Công tác quản lý, kiểm soát và đánh giá chất lượng số liệu quan trắc tự động môi trường xung quanh và việc công bố Chỉ số chất lượng môi trường không khí (AQI) tại Sở TN&MT, truyền dữ liệu về Bộ TN&MT.

+ Việc kiểm duyệt và đảm bảo chất lượng, độ tin cậy của số liệu quan trắc phục vụ tính toán và công bố chỉ số chất lượng không khí AQI: Quy trình kiểm duyệt số liệu và công bố chỉ số chất lượng môi trường không khí AQI; Việc bố trí nhân lực và tần suất thực hiện kiểm duyệt số liệu; Việc thực hiện công bố chỉ số chất lượng không khí AQI; Việc sử dụng số liệu quan trắc tự động trong các báo cáo môi trường trên địa bàn.

+ Công tác kiểm soát chất lượng số liệu quan trắc tự động và chỉ số AQI của Sở trước khi truyền dữ liệu về Bộ TN&MT.

+ Việc quản lý và biện pháp xử lý của Sở TN&MT đối với các số liệu quan trắc bất thường và vượt quy chuẩn cho phép.

- Việc rà soát và các điều chỉnh các yêu cầu về kỹ thuật trong quản lý, vận hành trạm quan trắc tự động môi trường xung quanh theo các quy định mới của Thông tư số 10/2021/TT-BTNMT.

1.2. Công tác quản lý, kiểm soát chất lượng đối với trạm quan trắc tự động phát thải của các Cơ sở trên địa bàn

Báo cáo các nội dung như sau:

- Số lượng Cơ sở và số lượng trạm quan trắc tự động phát thải đã và đang vận hành; tình trạng hoạt động của các trạm (khí thải, nước thải) trên địa bàn (Mẫu tại Bảng 2 kèm theo).

- Việc chấp hành các quy định trong quản lý, vận hành và thực hiện kiểm soát chất lượng hệ thống của trạm quan trắc tự động phát thải tại các Cơ sở theo các quy định của Thông tư số 10/2021/TT-BTNMT, trong đó:

+ Đánh giá việc thực hiện kiểm soát chất lượng của hệ thống trước khi đưa vào vận hành chính thức và định kỳ thực hiện 1 lần/năm bởi đơn vị độc lập có đủ năng lực.

+ Đánh giá việc chấp hành của Cơ sở trong quản lý, vận hành và đảm bảo chất lượng hệ thống trạm (quy trình vận hành trạm chuẩn SOP; Hồ sơ quản lý vận hành tại trạm; Việc thực hiện kiểm định hiệu chuẩn và kiểm tra định kỳ bằng chất chuẩn, bảo dưỡng bảo trì và thay thế sửa chữa....).

+ Việc thực hiện truyền nhận, quản lý số liệu quan trắc tự động phát thải của các Cơ sở về Sở TN&MT.

- Công tác niêm phong tủ lấy mẫu nước thải tự động và các công kết nối của hệ thống quan trắc tự động.

- Công tác quản lý, lưu trữ hồ sơ các trạm quan trắc quan trắc tự động do Cơ sở gửi về Sở TN&MT.

- Bố trí nhân lực và tổ chức thực hiện kiểm duyệt, rà soát dữ liệu từ các trạm quan trắc tự động phát thải của Sở TN&MT trước khi truyền về Bộ TN&MT.

- Việc quản lý và biện pháp xử lý của Sở TN&MT đối với các trạm của Cơ sở khi có số liệu quan trắc bất thường, dừng truyền trong thời gian dài vượt quá qui định và vượt quy chuẩn cho phép.

- Các nội dung cần hoàn thiện theo quy định của Thông tư số 10/2021/TT-BTNMT.

- Việc rà soát và các điều chỉnh các yêu cầu về kỹ thuật đối với các Cơ sở có trạm đã lắp đặt trước thời điểm Thông tư số 10/2021/TT-BTNMT có hiệu lực và kế hoạch của Cơ sở/thực hiện nâng cấp, thay thế bởi các thiết bị đáp ứng đầy đủ yêu cầu kỹ thuật theo quy định của Thông tư.

2. Khai thác và sử dụng phần mềm Envisoft trong truyền nhận và quản lý số liệu quan trắc tự động

- Báo cáo, đánh giá về công tác tiếp nhận số liệu từ các trạm quan trắc tự động xung quanh và phát thải về Sở TN&MT, công tác quản lý, vận hành và khai thác số liệu quan trắc tự động từ CSDL quan trắc tự động thông qua Phần mềm Envisoft.

- Các tính năng, chức năng cần nâng cấp thêm cho phần mềm Envisoft để đáp ứng các nhu cầu trong khai thác, sử dụng của Sở.

- Đánh giá hiện trạng và khả năng đáp ứng của hạ tầng CNTT so với các quy định của Thông tư số 10/2021/TT-BTNMT để chuẩn bị cho việc nâng cấp phần mềm Envisoft trong thời gian tới của Bộ TN&MT.

3. Các khó khăn, vướng mắc và đề xuất, kiến nghị

Nêu các khó khăn, vướng mắc và đề xuất kiến nghị đối với các nội dung:

+ Quản lý, vận hành và đảm bảo chất lượng trạm quan trắc tự động môi trường xung quanh; Quản lý đối với các trạm quan trắc tự động phát thải;

+ Kiểm duyệt số liệu và phương án xử lý đối với các số liệu bất thường; Truyền nhận dữ liệu quan trắc tự động, liên tục;

+ Nội dung khác (nếu có).

Bảng 1: Tổng hợp thông tin trạm quan trắc môi trường xung quanh

TT	Tên trạm	Thông số	Model, hãng sản xuất	Thời hạn kiểm định /hiệu chuẩn	Đơn vị kiểm định /hiệu chuẩn	Tần suất kiểm tra bằng chất chuẩn	Tần suất bảo trì, bảo dưỡng
1	Trạm khí A	Bụi	EDM 180/Grimm	Không thực hiện			
		SO ₂	APSA370/Horiba	01/2022-12/2022		1 lần/tháng	1 lần/3 tháng
		NO _x					
		O ₃					
		CO					
							
2	Trạm nước A	pH	SensoLyt pH/WTW	06/2021-06/2022		1 lần/tháng	1 lần/tháng
		DO					
		TSS					
							

Bảng 2: Tổng hợp thông tin trạm quan trắc phát thải

TT	Tên Cơ sở	Loại trạm phát thải	Thời hạn kiểm định /hiệu chuẩn	Đơn vị kiểm định /hiệu chuẩn	Thời gian thực hiện đánh giá RA mới nhất	Tình trạng hiện tại	QCVN (kèm các hệ số k)	Ghi chú
1	Công ty A	Trạm nước thải 1	01/2022-12/2022		01/2022	Hoạt động bình thường	QCVN 40:2011/ BTNMT, K _q = 0,9, K _f =1	
		Trạm nước thải 2	06/2022-06/2023		06/2021	Dừng hoạt động từ 04/2022		Dự kiến 9/2022 hoạt động lại
		Trạm khí thải 1						
		Trạm khí thải 2				Dừng hoạt động		
								